

nordeamarketsriskadviso
rynordeamarketsriskadvi
sorynordeamarketsriskad
visorynordeamarketsrisk
advisorynordeamarketsri

Sarpsborg Kommune

Finansrapport, 31.08.2016

Oppsummering

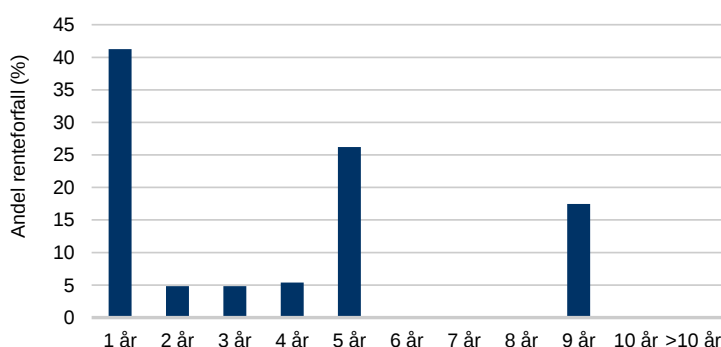
Makro og rente

- Norske renter har steget betydelig gjennom sommeren. Norske forhold har vært drivende for bevegelsen gjennom sommeren.
- Utflating i ledigheten i oljefylkene styrker oss i troen på at det verste er bak oss. Medisinen lave renter, svak krone og offentlig pengebruk ser ut til å ha virket.
- Markedet vurderer ikke lenger et rentekutt i september som sannsynlig.
- Vi har sett størst oppgang i de korte rentene, og mindre i den lange enden, noe som gjør at kurven har fortsatt å bli flatere.

Sammendrag

- Denne rapporten gir en oppdatert analyse per 31.08.2016 av kommunens finansportefølje.
- Plasseringene gjennom 2. tertial har gitt tilfredsstillende avkastning med obligasjonsfondene som plasseringen med best avkastning.
- Rentebindingstiden fortsetter å falle i og med at tiden går. Gjennomsnittrenten faller som en følge av nytt låneopptak. Kommende år er snittrenten forventet å falle ytterligere da 3 gamle rentesikringer kommer til forfall.

Forfallstruktur rentebinding (vektet gjennomsnitt)

Gjeldsporteføljen

4487 mNOK

Gjennomsnittlig rente

3,10%

Gjennomsnittlig rentebindingstid

2,78 år

Andel fastrente

51%

Plasseringer

Kortsiktig likviditet

	Markedsverdi 31.08.2016	Rente/avkastning i perioden	Avkastning i % (p.a)	Avkastningsmål	Andel
Bankinnskudd	762 964 811	9 798 078	1,91%	60 basispunkter utover ST1X	66,80 %
Pengemarkedsfond	215 772 313	2 403 168	3,71%		18,89 %
Obligasjonsfond	163 418 678	5 840 098	5,47%		14,31 %
Sum	1 142 155 802	18 041 344	2,76%	1,14%	100%

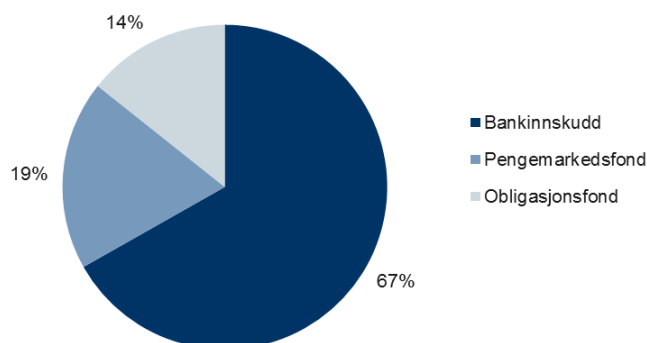
Plassering	Aktivaklasse	Markedsverdi per 01.01.2016	Transaksjon	Markedsverdi per 31.08.2016	Avkastning i perioden
Konsernkonto - Nordea	Bankinnskudd	352 954 014		672 499 707	9 052 964
Driftskonto - DnB NOR	Bankinnskudd	92 016		56 986	51
Skattetrekkskonto Nordea	Bankinnskudd	66 979 568		90 408 118	745 063
Pluss Likviditet II	Pengemarkedsfond	113 369 145	100 000 000	215 772 313	2 403 168
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon	Obligasjonsfond	87 588 596		91 138 884	3 550 288
Nordea Norsk Kredittobligasjon 1	Obligasjonsfond	69 989 984		72 279 794	2 289 810
Sum		690 973 323	100 000 000	1 142 155 802	18 041 344

Langsiktig likviditet

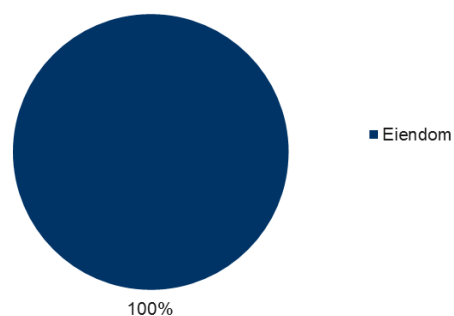
	Markedsverdi 31.08.2016	Rente/avkastning i perioden	Avkastning i % (p.a)	Avkastningsmål	Andel
Eiendom	6 800 000	-1 912 500	-31,04%	150 basispunkter utover ST1X	100%
Sum	6 800 000	-1 912 500	-31,04%	2,04%	100%

Plassering	Aktivaklasse	Markedsverdi per 01.01.2016	Transaksjon	Markedsverdi per 31.08.2016	Avkastning i perioden
NLI Eiendomsinvest AS	Eiendom	8 712 500	0	6 800 000	-1 912 500
Sum		8 712 500	0	6 800 000	-1 912 500

Fordeling av kortsiktig likviditet

Fordeling av langsiktig likviditet

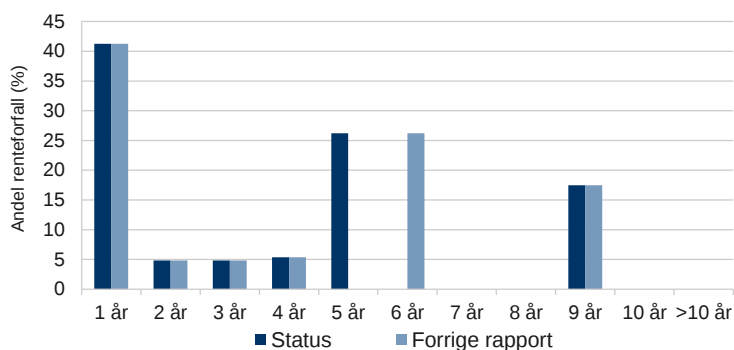
Nåværende situasjon

Investeringslån

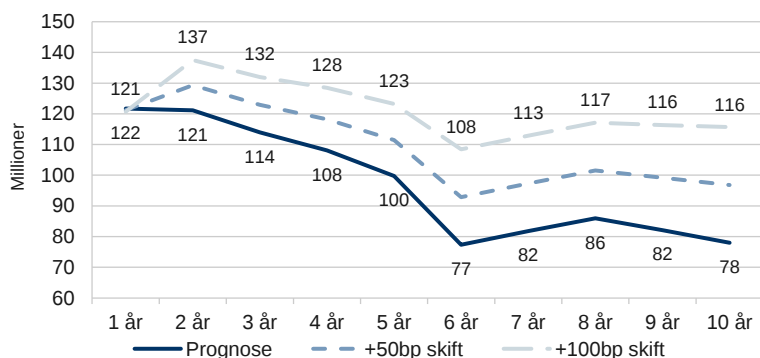
Nøkkeltall

	Status	Forrige Rapport
Analysedato	31/08/2016	29/04/2016
Lånevolum	3 720 330 606	3 720 330 606
Renteekspontert gjeld	1 709 400 000	1 709 400 000
Gjennomsnittlig rente (%)	3,39	3,09
Gjennomsnittlig løpetid for utestående gjeld (år)	4,17	4,41
Rentebindingstid, renteekspontert gjeld (år)	6,63	7,28
Andel renteekspontert gjeld sikret med fastrente	128%	128%
Forventet rentekostnad kommende år	121 700 000	139 800 000
Kortsiktig rentefølsomhet (100bp skift)	0	2 200 000
Forventet snittrente kommende år (%)	3,27	3,76

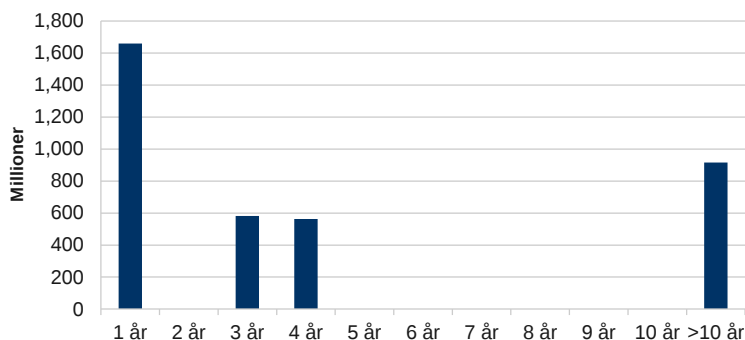
Forfallsstruktur rentebinding (vektet gjennomsnitt)

Langsiktig rentekostnadsprognose

Forfallsprofil for nåværende gjeld

Kommentar

Lånevolumet er uendret siden sist. Renten øker på grunn av en rentesikring med fremtidig oppstart har nå begynt å løpe.

Kommentar

Grafen gir en oversikt over rentebindingsforfall den kommende tiårsperioden. 41 % av investeringslånene har renteforfall kommende år og regnes således som flytende. Søylen viser størrelsen og lengden på dagens fastrenteavtaler (mørkeblå) samt ved forrige rapport (lyseblå).

Kommentar

Rentekostnadsprognosen bygger på antagelser om at nåværende renteportefølje opprettholdes, der lån med fast rente refinansieres til flytende rente pluss ett påslag. Kommunalbanken refinansieres til +70 bp, sertifikater til +20 bp og obligasjoner til +45 bp. Potensielle nye lån er ikke tatt med i betraktning. Grafen viser at hvis rentekurven umiddelbart øker med 100 bp vil det ikke endre rentekostnaden i noe særlig grad kommende år.

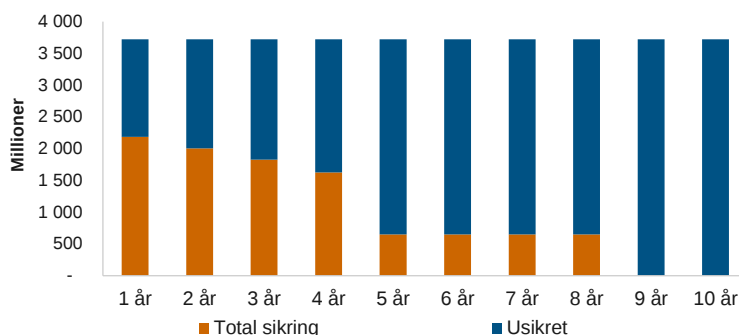
Kommentar

1659 mNOK refinansieres løpende i sertifikatmarkedet. Disse lånene gir normalt sett en lavere rente enn andre lån grunnet den økte refinansieringsrisikoen. Forfallet i 3- og 4-årssegmentet obligasjonslån, og i segmentet over 10 år ligger lån fra Kommunalbanken.

Nåværende situasjon

Investeringslån

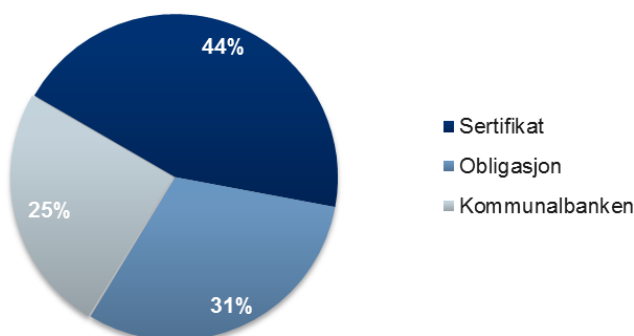
Dagens lånevolum og utvikling i sikringsgrad fremover

Kommentar

Grafen viser utviklingen i lånevolum og fordelingen mellom fast og flytende gjeld. Sarpsborg Kommune har ikke definert noen nedre grense for fastrenteandel.

Lånegjeld fordelt på ulike utstedere

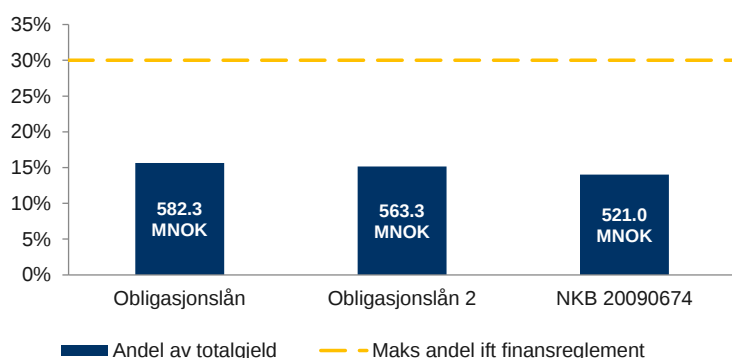

Kommentar

Kakediagrammet gir en oversikt over hvor mye gjeld kommunen har fordelt på ulike utstedere.

44 % av finansieringen kommer fra sertifikatmarkedet som utgjør den største finansieringskilden. Dette bør sees opp mot kontantbeholdningen til kommunen. Dersom et sertifikatlån ikke lykkes å refinansiere vil Sarpsborg ha tilstrekkelig med kontanter til å håndtere dette.

Enkeltlån som andel av total gjeld

Kommentar

Tabellen viser hvor mye de tre største enkeltlånene utgjør som andel av totalgjeld.

Kommunen har ingen lån som overstiger gjeldende finansreglement hva gjelder størrelse på enkeltlån.

Nåværende situasjon

Formidlingslån

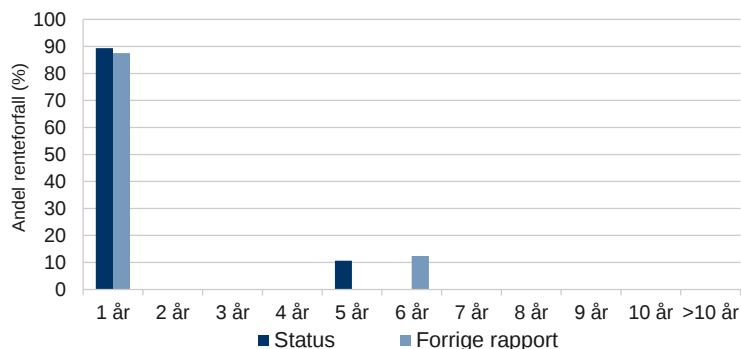
Nøkkeltall

	Status	Forrige Rapport
Analysedato	31/08/2016	29/04/2016
Lånevolum	766 900 000	669 700 000
Gjennomsnittlig rente (%)	1,72	1,83
Gjennomsnittlig rentebindingstid (år)	0,52	0,63
Gjennomsnittlig løpetid for utestående gjeld (år)	13,31	13,93
Forventet rentekostnad kommende år	11 300 000	10 000 000
Andel fastrente	11%	12%
Kortsiktig rentefølsomhet (100bp skift)	4 700 000	5 000 000
Forventet snittrente kommende år (%)	1,47	1,49

Kommentar

Nytt låneopptak reduserer snittrenten og fastrenteandelen.

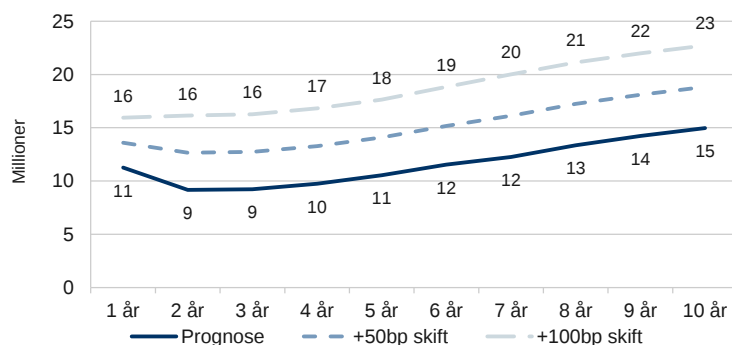
Forfallsstruktur rentebinding (vektet gjennomsnitt)

Kommentar

Grafen gir en oversikt over rentebindingsforfall den kommende tiårsperioden. 89 % av porteføljen har renteforfall kommende år og regnes således som flytende. Søylen viser størrelsen og lengden på dagens fastrenteavtaler (mørkeblå), samt ved forrige rapport (lyseblå).

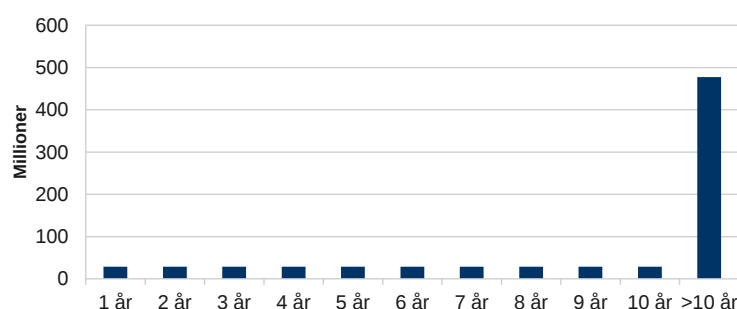
Langsiktig rentekostnadsprognose

Kommentar

Rentekostnadsprognosen bygger på antagelser om at nåværende låneportefølje opprettholdes, der lån med fast rente refinansieres til flytende rente pluss 55 bp ved forfall. Potensielle nye lån er ikke tatt med i betraktningen. Grafen viser av hvis rentekurven umiddelbart øker med 100 bp vil det føre, til at rentekostnadene kommende år øker med 4,7 mNOK.

Forfallsprofil for nåværende gjeld

Kommentar

Alle formidlingslånene er lån hvor det betales periodevis avdrag til lånet er endelig nedbetalt. Dette kan vi observere i grafen ved at de årlige forfallene er tilnærmet like.

Oversikt gjeld og rentesikringer

Investeringslån	Utestående	Rente	Betaling	Avdrag	Forfall	WAL**
NKB 20090674	520 963 840	1,79	09/11/2016	0	09/08/2029	0,19
NKB 20090848	394 547 766	1,70	12/09/2016	0	12/03/2029	0,02
Obligasjonslån	582 279 000	1,47	21/10/2016	0	22/10/2018	0,13
Obligasjonslån 2	563 320 000	1,35	21/10/2016	0	21/01/2020	0,13
Sertifikatlån - DNB	302 950 000	1,19	07/10/2016	302 950 000	07/10/2016	0,10
Sertifikatlån DNB	268 800 000	1,29	03/02/2017	268 800 000	03/02/2017	0,43
Sertifikatlån DNB 1	383 000 000	1,30	03/03/2017	383 000 000	03/03/2017	0,50
Sertifikatlån DNB 2	354 470 000	1,22	12/05/2017	354 470 000	12/05/2017	0,70
Sertifikatlån Nordea 2	350 000 000	1,46	11/11/2016	350 000 000	11/11/2016	0,20
Sum	3 720 330 606					

Formidlingslån	Utestående	Rente	Betaling	Avdrag	Forfall	WAL**
Husbanken 11516515	81 445 964	2,87	03/10/2016	597 534	01/04/2022	4,86
Husbanken 11509535	1 088 800	0,58	14/11/2016	56 245	14/05/2021	0,00
Husbanken 11511423	146 151 141	1,58	03/10/2016	2 096 458	01/04/2032	0,00
Husbanken 11513059	2 565 636	1,58	01/12/2016	57 277	01/06/2035	0,00
Husbanken 11520224	97 514 212	1,58	03/10/2016	1 881 283	01/04/2038	0,00
Husbanken 11524263	83 372 813	1,58	03/10/2016	1 218 835	01/10/2043	0,00
Husbanken 11528738	112 603 916	1,58	01/12/2016	1 563 390	01/12/2044	0,00
Husbanken 11532183	137174062	1,58	01/11/2016	1817626	01/11/2045	0,00
Husbanken 11535019	105 000 000	1,58	01/12/2016	1 750 000	01/06/2046	0,00
Sum	766 916 544					

Rentebytteavtaler	Utestående	Rente	Betaling	Avdrag	Forfall	WAL**
Danske 3.650 %	650 000 000	3,65	01/11/2016		03/02/2025	8,43
Danske 3.665 %	180 000 000	3,67	16/09/2016		16/03/2018	1,54
Danske 3.775 %	180 000 000	3,78	16/09/2016		18/03/2019	2,55
Danske 4.550 %	420 000 000	4,55	18/11/2016		18/05/2021	4,72
Danske 4.630 %	420 000 000	4,63	18/11/2016		18/05/2021	4,72
DNB 4.485 %	200 000 000	4,49	16/09/2016		16/12/2019	3,29
DNB 4.540 %	100 000 000	4,54	01/09/2016		01/12/2016	0,25
DNB 4.865 %	75 000 000	4,87	14/11/2016		13/02/2017	0,45
DNB 5.3505 %	85 000 000	5,35	14/11/2016		14/11/2016	0,21
Nordea	675 000 000		04/10/2016		04/01/2021	0,08
Nordea 4.510 %	135 000 000	4,51	26/10/2016		26/07/2021	4,90
Sum	3 120 000 000					

**WAL: Gjennomsnittlig rentebindingstid

Stresstest

Stresstest ved porteføljens sammensetning per 31.08.2016

Aktiva	Balanse %	Balanse MNOK	Endrings parameter	Durasjon	Beregnet tap
Gjeld med p.t./flytende rente	52,2 %	2343	2%		-46,9
Gjeld med fast rente	47,8 %	2143			
Samlet bruttogjeld	100 %	4486			-46,9
Lån med renteoverveltningsmuligheter		1803	2%		36,1
Bankinnskudd og pengemarked	85,7 %	979	2%		19,6
Obligasjonsfond	14,3 %	163	2%	4	-13,1
Kortsiktig likviditet til driftsformål	100 %	1142	2%		6,5
Kort pengem.	0%	0,0	2%	0,50	0,0
Anleggsobligasjoner	0%	0,0	2%		0,0
N. omløpsobligasjoner	0%	0,0	2%	4,0	0,0
U. omløpsobligasjoner	0%	0,0	2%		0,0
Fast eiendom/hedgefond	100%	6,8	-10%		-0,7
Norske aksjer	0%	0,0	-30%		0,0
Utenl. aksjer	0%	0,0	-20%		0,0
Netto valutaposisjon	0%	0,0	-10%		0,0
Langsiktig finansielle aktiva	100 %	6,8			-0,7
Samlet finansaktiva		1149			
Mulig tap/gevinst vil utgjøre :		-5,0			

Stresstest ved utnyttelse av maksimale risikorammer

Aktiva	Balanse %	Balanse MNOK	Endrings parameter	Durasjon	Beregnet tap
Gjeld med p.t./flytende rente	100,0 %	4486	2%		-89,7
Gjeld med fast rente	0,0 %	0			
Samlet bruttogjeld	100 %	4486			-89,7
Lån med renteoverveltningsmuligheter		1803	2%		36,1
Bankinnskudd og pengemarked	75,0 %	857	2%		17,1
Obligasjonsfond	25,0 %	286	2%	4	-22,8
Kortsiktig likviditet til driftsformål	100 %	1142	2%		-5,7
Kort pengem.	5%	0,3	2%	0,50	0,0
Anleggsobligasjoner	0%	0,0	2%		0,0
N. omløpsobligasjoner	45%	3,1	2%	4,0	-0,2
U. omløpsobligasjoner	0%	0,0	2%		0,0
Fast eiendom/hedgefond	0%	0,0	-10%		0,0
Norske aksjer	25%	1,7	-30%		-0,5
Utenl. aksjer	25%	1,7	-20%		-0,3
Netto valutaposisjon	0%	0,0	-10%		0,0
Langsiktig finansielle aktiva	100 %	6,8			-1,1
Samlet finansaktiva		1149			
Mulig tap/gevinst vil utgjøre :		-60,5			

Beskrankninger

Tillatte plasserings- og lånetyper	Kortsiktig likviditet			Langsiktig likviditet				Gjeld (investeringslån)		Kommentarer
	Bankinnskudd	Pengemarkeds-fond med lav risiko	Obligasjons-fond 0-4	Pengemarkeds-fond	Obligasjons-fond	Norske aksjefond	Globale aksjefond	Offentlige og private banker	Sertifikat og obligasjonslån	
Kredittrisiko				Renter		Aksjer				
Allokeringsstrategi	Inntil 100 %	Inntil 100 %	Inntil 25 %	60%		40%				
Minimum/Strategi/ Maksimum				5%/10%/20%	45%/50%/80%	0%/20%/25%	0%/20%/25%			Jfr. 9.1 i reglementet
Kredittkvalitet		Min BBB-, BIS-vekt =<20%	Min 90 % i min BBB-	Min BBB-	Min 90 % i min BBB-					BBB- (investmentgrade)
Kreditturasjon		< 1 år	Ingen restriksjoner	< 1,5	Ingen restriksjoner					Gjennomsnitt for fondet
Ansvarlige Lån		Ikke tillatt	Ingen restriksjoner	Maks 15 % min BBB+	Ingen restriksjoner					
Andel pr. utsteder	Maks 2 % av inst. Forvaltningskapital							Flere långivere benyttes ved like forhold		
Krav til utsteder/ forvalter	Forfalsningskap > 2 mrd BBB-	Velrennomert norskregistrert selskap med konsesjon fra finanstilsynet		Velrennomert norskregistrert selskap med konsesjon fra finanstilsynet		Velrennomert norskregistrert selskap med konsesjon fra finanstilsynet				
Enkelt plassering	Maks 100 mill pr. tidsinnskudd									
Renterisiko										
Rentebinding enkeltpapirer		<= 1 år	Ingen restriksjoner	<= 1 år	Ingen restriksjoner					
Andel fastrente										
Durasjon (rentefølsomhet)		< 0,5	< 4	< 1	> 4			0 - 2 år *)		*) Gjennomsnittlig gjenværende rentebindingstid for renteeksponert gjeld
Løpetid	Maks 12mnd for tidsinnskudd									
Likviditetsrisiko										
Størrelse på enkeltlån								Et enkelt lån < 30 % av porteføljen		
Eierandel i et enkelt fond		Maks 10 % av fondets forvaltningskapital	Maks 10 % av fondets forvaltningskapital	Maks 10 % av fondets forvaltningskapital	Maks 10 % av fondets forvaltningskapital	Maks 10 % av fondets forvaltningskapital	Maks 10 % av fondets forvaltningskapital			
Valutarisiko										
Valuta	Kun NOK	Kun NOK	Kun NOK	Internasjonale rentefond skal valutasikres					Kun NOK	

nordeamarketsriskadviso rynordeamarketsriskadvi sorynordeamarketsriskad visorynordeamarketsrisk advisorynordeamarketsri

Risk Advisory

Nordea Capital Markets Products

Jon Birger Tysnes

Nordea | Markets | Risk Advisory

Tlf: +47 22 48 78 03

E-post: jon.birger.tysnes@nordea.com

Rådgiver fra Markets

Frederik Årvik

Nordea | Markets | Derivatives Sales

Tlf: +47 22 48 79 19

E-post: frederik.arvik@nordea.com

Jon Birger Tysnes
Head of Risk Advisory

Tlf + 47 22487803

E-mail: jon.birger.tysnes@nordea.com

Aldo Maillot
Senior Analyst

Tlf + 47 22487938

E-mail: aldo.maillot@nordea.com

Lasse Gulling Sabel
Analyst

Tlf + 47 22487939

E-mail: lasse.gulling.sabel@nordea.com

Nordea Markets er navnet på Markets-avdelingene i Nordea Bank Norge ASA, Nordea Bank AB (publ), Nordea Bank Finland Abp og Nordea Bank Danmark A/S.

Dette dokumentet inneholder informasjon som bare kan anvendes av den mottakeren som informasjonen er ment for. Nordea Markets syn og den informasjonen som presenteres i dokumentet var aktuelle da dokumentet ble utarbeidet, og kan endres uten forutgående underrettelse. De synspunkter som tilkjennegis er utelukkende basert på informasjon som er gjort tilgjengelig for Nordea og i den hensikt å presentere de tjenester som Nordea tilbyr. Dokumentet inneholder ingen utførlig beskrivelse av produktene eller risikoen knyttet til disse. Denne informasjonen kan ikke erstatte mottakerens egen vurdering. Nordea Markets er ikke og søker heller ikke å opptre som rådgiver i juridiske problemstillinger eller i skatte- eller regnskapsspørsmål. Hensiktsmessig profesjonell rådgivning skal alltid innhentes før investerings- og kredittbeslutninger treffes. Dette dokumentet kan ikke under noen omstendighet kopieres, distribueres eller publiseres uten etter skriftlig samtykke fra Nordea Markets.